

Toimenpidealoite TPA 77/2021 vp

Anna Kontula vas

Toimenpidealoite mittariston kehittämiseksi biodiversiteettijalanjäljen seurantaan

Eduskunnalle

YK:n kansainvälisen luontopaneelin IPBES:n (IPBES 2019) mukaan jopa miljoona lajia arvioituista kahdeksasta miljoonasta on vaarassa kuolla sukupuuttoon ihmisen toimien seurauksena. Lajikatoa aiheuttavat muun muassa maankäyttö, saastuminen ja ilmastonmuutos.

Lajit elävät jatkuvassa vuorovaikutuksessa toistensa kanssa ja keskinäisissä riippuvuussuhteissa toisiinsa. Jos monimuotoisuus eli biodiversiteetti häiriintyy, seurauksena saattaa olla kokonaisten ekosysteemien romahtaminen.

Tilanteen vakavuudesta huolimatta meillä on edelleen niukalti luotettavia mittareita biodiversiteettijalanjäljen mittaamiseen ja johdonmukaiseen seurantaan. Erilaisia biodiversiteettimittareita on kehitetty, mutta niiden luotettavuudesta ei monimuotoisuuden muutosten tutkimisen vaikeuden takia ole varmuutta. Mittareiden tulisi soveltua yksityisen kulutuksen tuotantoketjujen lisäksi arvioimaan myös julkisten hankintojen ja poliittisen päätöksenteon biodiversiteettijalanjälkeä. Esimerkiksi OECD on kiinnittänyt asiaan huomiota biodiversiteettiä käsittelevässä ohjausraportissaan G7-maiden valtiovarain- ja ympäristöministereille (OECD 2021).

Myös uuteen valmisteilla olevaan EU:n biodiversiteettistrategiaan ja -toimintaohjelmaan on tulossa biodiversiteettijalanjälkeen liittyviä tavoitteita. Ilman luotettavia ja toimivia mittareita biodiversiteettijalanjäljen arviointi ja sen huomioiminen valinnoissa on kuitenkin hankalaa.

Lähteet: IPBES. (2019). Global assessment report on biodiversity and ecosystem services of the Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services (Version 1). Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.5517154>

OECD (2021), "Biodiversity, natural capital and the economy: A policy guide for finance, economic and environment ministers", OECD Environment Policy Papers, No. 26, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/1a1ae114-en>

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin mittariston luomiseksi biodiversiteettijalanjäljen seurantaan.

Toimenpidealoite TPA 77/2021 vp

Helsingissä 13.10.2021

Anna Kontula vas